

Dosarul nr. 2rci-28/2022
2-19086545-01-2rci-27062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (A. Ceban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (E. Clim, S. Iorgov, I. Secrieru)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (E. Clim, S. Iorgov, I. Secrieru)

DECIZIE

17 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursurile declarate de Toderașcu Valentina și de către Toderașcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail,

în cauza civilă, la contestațiile creditorilor Toderașcu Stepan și Casîm Nicolai, asupra tabelului definitiv al creanțelor în cadrul procesului de insolabilitate în privința debitorului, Societatea cu Răspundere Limitată „Glarimus”,

împotriva încheierii din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de Toderașcu Valentina și Toderașcu Stepan împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 aprilie 2019, reprezentantul creditorului Bucilă Sava, avocatul Macovei Gheorghe a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate față de debitorul SRL „Glarimus”, prin care a solicitat intentarea procedurii de insolabilitate și desemnarea în calitate de administrator al procesului de insolabilitate, administratorului autorizat, Selevestru Irina, deținătoarea autorizației nr. 112 din 14 ianuarie 2015.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă cererea introductivă înaintată de Bucilă Sava privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Glarimus”, cerere la care s-a alăturat SRL „VAR”, fiind desemnată în calitate de administrator al insolabilității, Selevestru Irina.

A fost obligat administratorul insolabilității să notifice despre intentarea procesului de insolabilitate creditorii, pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv, cu termenul limită până la data

de 20 decembrie 2019 și să depună până la data de 30 decembrie 2019 în instanță tabelul definitiv al creanțelor.

Prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă parțial contestația înaintată de către Toderașcu Stepan în partea în care s-a contestat neinclusiunea pretinsei creanțe la rubrica creanțelor garantate.

S-a constatat existența unui litigiu de drept și s-au respins contestațiile lui Toderașcu Stepan și al lui Casîm Nicolai prin care s-a contestat neadmiterea spre validare a creanțelor garantate cu bunul viitor - apartamentul nr. xxxxx

S-a admis parțial contestația lui Casîm Nicolai în partea în care s-a contestat neadmiterea spre validare a creanțelor garantate cu bunul viitor - apartamentul xxxxxxxxx, în mărime de 288 222 de lei.

S-a validat la rangul creanțelor garantate creanța lui Casîm Nicolai în mărime de 288 222 de lei.

Prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de Toderașcu Stepan, prin intermediul avocatului Balaban Mihai.

S-a admis recursul declarat de Casîm Nicolai, prin intermediul avocatului Bogdan Bantaș.

S-a casat parțial încheierea din 25 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, pronunțată pe marginea contestației depuse de către Casîm Nicolai împotriva acțiunilor administratorului insolvenței SRL „Glarimus”, Irina Selevestru de neinclusiunea a creanțelor sale în mărime de 15 000 de euro în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL „Glarimus” și în această parte s-a emis o decizie sub formă de încheiere.

S-a admis contestația creditorului Casîm Nicolai înaintată împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului SRL „Glarimus” de neinclusiunea a creanțelor sale în mărime de 15 000 de euro în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL „Glarimus”.

S-a validat creanța creditorului Casîm Nicolai față de debitorul SRL „Glarimus” cu suma de 15 000 de euro ca creanță garantată.

S-a obligat lichidatorul SRL „Glarimus” să rectifice tabelul definitiv al creanțelor creditorilor SRL „Glarimus” și să includă în tabel creanța lui Casîm Nicolai față de SRL „Glarimus” în sumă de 15 000 de euro ca creanță garantată.

Prin încheierea din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de Toderașcu Valentina și Toderașcu Stepan împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 18 iulie 2022, Toderașcu Valentina a declarat recurs împotriva încheierii din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a menționat că, este soția lui Toderașcu Stepan și locuiesc împreună în apartamentul litigios, așa precum a constatat și executorul judecătoresc. Respectiv, atât prin încheierea instanței de fond, cât și prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost lezată în drepturi. Or, s-a respins cererea lui Toderașcu Stepan de a fi recunoscut creditor garantat cu suma de 29 000 de euro asupra apartamentului nr. 13, apartament în care locuiește și suma de 29 000 de euro asupra căreia deține ½ din dreptul de proprietate.

A menționat recurența că instanțele inferioare au dispus abuziv asupra bunurilor creditorului Toderașcu Stepan și referitor la pretențiile lui Casîm Nicolai,

fără a fi atrasă în proces Toderășcu Valentina, în calitate de intervenient accesoriu. Totodată, relatează Toderășcu Valentina că instanța era obligată să o atragă cel puțin în calitate de intervenient accesoriu potrivit art. 67 alin. 3 din Codul de procedură civilă.

Consideră Valentina Toderășcu că drepturile sale sunt lezate prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Relatează că actele judecătorești supuse revizuirii urmează a fi casate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond cu citarea Valentinei Toderășcu deoarece, nu a cunoscut și nu a putut cunoaște despre judecarea cauzei și adoptarea hotărârilor circumstanțe esențiale, care în esență conduc la rejudecarea cauzei, invocând prevederile art. 449, lit. c) din Codul de procedură civilă.

La 18 iulie 2022, Toderășcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail, a declarat recurs împotriva încheierii din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, potrivit concluziei de la pagina 21 primul alineat din decizia Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, colegiul a reținut motivarea lui Casîm Nicolai și a constatat că, faptul înregistrării drepturilor asupra bunului imobil - apartamentul xxxxxx în baza contractului de investiții din 15 septembrie 2015, la OCT Chișinău după investitorul Casîm Nicolai, servește dovadă a onorării obligațiilor contractuale, inclusiv și achitarea deplină a prețului contractului din partea investitorului în volum deplin.

La dosar nu există nici un bon de plată a sumei de 15 000 de euro din partea lui Casîm Nicolai. Mai mult, Casîm Nicolai nu a invocat în nici o cerere că posedă acest apartament or, toate părțile au acceptat și cunoșteau că familia Toderășcu locuiește în acest apartament, pe care îl posedă și folosește de la bun început.

În partea motivată a deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, se fac noi constatări asupra celei mai importante circumstanțe și anume faptul achitării sau nu de către Casîm Nicolai a sumei de 15 000 de euro și se constată că în apartamentul litigios locuiește familia lui Casîm Nicolae, cu toate că Casîm Nicolae nu a invocat această circumstanță nici într-o cerere și la dosar nu există nici o probă. Despre aceste circumstanțe a aflat doar recent și doar din constatările noi făcute în decizia Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022.

Consideră recurentul că, sunt lezate drepturile sale prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, deoarece în timpul judecării anterioare a cauzei și la adoptarea hotărârilor nu a cunoscut și nu a putut cunoaște despre aceste circumstanțe și fapte esențiale inexistente, invocând prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 27 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copiile recursurilor depuse de Toderășcu Valentina și de către Toderășcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail, împotriva încheierii din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 05 august 2022, SRL „Glarimus”, a depus referință la cererile de recurs, prin care a solicitat respingerea cererilor de recurs declarate de Toderășcu Valentina și de către Toderășcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail, ca fiind neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 07 iulie 2022.

Conform scrisorii de comunicare a actului procedural, încheierea din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces prin intermediul poștei electronice la data de 15 iulie 2022 (f.d. 30 vol.2), astfel, recursurile declarate la 18 iulie 2022, sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi respinse, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cu referire la fondul revizuirii, instanța de recurs menționează că, în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Având în vedere că esența revizuirii presupune redeschiderea procedurilor judiciare asupra unei cauze civile, care a fost soluționată printr-un act judecătoresc irevocabil și poate produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate. În caz contrar, s-ar admite o ingerință asupra securității raportului juridic.

Astfel, revizuirea permite redeschiderea în condițiile legii a procedurilor judiciare asupra unei cauze civile care a fost soluționată printr-un act judecătoresc irevocabil. Reieșind din natura specifică a revizuirii, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

Conform art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris și revizuentul are obligația de a indica în cererea de revizuire în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449, anexând probele ce confirmă aceste circumstanțe.

Toderașcu Valentina în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, a depus cerere de revizuire, menționând că instanțele de judecată au emis hotărâri prin care au fost afectate drepturile persoanelor, fără ca acestea să fi atrase în proces.

În conformitate cu art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Pentru a invoca temeiul indicat de revizuent este necesar ca prin hotărârea supusă revizuirii să fie afectate drepturile unor persoane neimplicate în proces.

La caz, Toderașcu Valentina a indicat că, instanțele inferioare au dispus abuziv, asupra bunurilor creditorului Toderașcu Stepan și referitor la pretențiile lui Casîm Nicolai, fără a fi atrasă în proces, în calitate de intervenient accesoriu. Susține că drepturile sale sunt lezate prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de recurs menționează că, din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 01 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, a fost admisă cererea introductivă înaintată de Bucilă Sava privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Glarimus”, cerere la care s-a alăturat SRL „VAR”, fiind desemnată în calitate de administrator al insolvenței, Selevestru Irina. Prin aceeași hotărâre, administratorul insolvenței a fost obligată să notifice creditorii despre intentarea procesului de insolvență pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv, cu termenul limită până la data de 20 decembrie 2019 și să depună până la data de 30 decembrie 2019 în instanță tabelul definitiv al creanțelor.

Astfel, la data de 13 decembrie 2019 avocatul Bogdan Bantaș, în interesele lui Casîm Nicolae, a depus cerere de validare a creanței față de debitorul SRL „Glarimus” în sumă totală de 576 444 de lei. Tot la 13 decembrie 2021, cerere de validare a creanțelor a depus și Toderașcu Stepan.

Ulterior, la 26 decembrie 2019 administratorul insolvenței SRL „Glarimus”, Selevestru Irina a depus tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL „Glarimus”, conform căruia pretinsa creanță a lui Casîm Nicolae a fost inclusă în rubrica creanțelor garantate, nefiind însă propusă spre validare, iar pretinsa creanță a lui Toderașcu Stepan, a fost inclusă în rubrica creanțelor chirografare de rangul V, la fel nefiind propusă spre validare.

În conformitate cu art. 4 alin. (1) al Legii insolvenței, participanți la procesul de insolvență sînt administratorul provizoriu, administratorul insolvenței, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

În conformitate cu prevederile art. 144 al Legii insolvenței, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv.

Instanța de recurs reține că, Toderașcu Valentina nu a depus cerere de validare a creanțelor în procesul de insolvență intentat față de SRL „Glarimus”. Astfel, nu poate fi subiect al raportului material litigios și nu urma a fi implicată în prezentul proces, cauza urmînd a fi examinată în conformitate cu prevederile Legii insolvenței, urmare a contestațiilor depuse de către Stepan Toderașcu și Casîm Nicolae.

Toderașcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, a depus o cerere de revizuire, menționînd că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, în timpul judecării anterioare a cauzei.

Toderașcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail, a indicat că la dosar nu există nici un bon de plată a sumei de 15 000 de euro din partea lui Casîm Nicolai, așa precum a constatat instanța de apel și această circumstanță de fapt este o circumstanță nouă constatată doar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022. Astfel, consideră că îi sunt lezate drepturile sale, deoarece în timpul judecării anterioare a pricinii și la adoptarea hotărârilor nu a cunoscut și nu a putut cunoaște despre aceste circumstanțe și fapte esențiale inexistente.

Instanța de recurs menționează că, revizuirea este o cale de atac de retractare care presupune redeschiderea procedurilor judiciare în privința unei cauze civile. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

Astfel, în cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

În această ordine de idei, revizuentul urmează să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei și că aceste circumstanțe sau fapte au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă. Circumstanțe, care nu se atestă la caz.

Analizând argumentele cuprinse în cererile de revizuire depusă de Toderașcu Valentina și de Toderașcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail, Colegiul constată că acestea sunt neîntemeiate și nu pot fi încadrate în temeiul de revizuire prevăzut la 449 lit. c) și b) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a respins cererile de revizuire, ca fiind inadmisibile, din motiv că lipsesc temeiuri pentru a redeschide prezenta procedură judiciară. Criticele invocate de revizuenți nu se încadrează în cadrul legal, acestea constituind temei pentru înaintarea unui recurs ordinar, dar nu pentru calea extraordinară de atac.

În acest sens, Colegiul menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare, dar nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile încalcă principiul securității raporturilor juridice. Astfel, în condițiile prezentei cauze, admiterea cererilor de revizuire va reprezenta o violare a art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Instanța de recurs reiterează că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Roșca c. Moldovei, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005). Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat. Acest principiu presupune, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Or, existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție, se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii, în caz contrar va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural pertinente cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile declarate de Toderășcu Valentina și de către Toderășcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail, cu menținerea încheierii din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se resping recursurile declarate de Toderășcu Valentina și de către Toderășcu Stepan, reprezentat de avocatul Balaban Mihail.

Se menține încheierea din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la contestațiile creditorilor Toderășcu Stepan și Casîm Nicolai, asupra tabelului definitiv al creanțelor în cadrul procesului de insolabilitate în privința debitorului, Societatea cu Răspundere Limitată „Glarimus”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh